Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2026-0000539223

Datum
12 oktober 2026

Opgesteld door
[redacted]

Samengewerkt met

Bijlage(n)
1

Aan M BZK
Van D BFR

nota

Beantwoording vragen Eerste Kamer gemeentefinanciën

Aanleiding

Op 18 september 2026 heeft de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken van de Eerste Kamer u vragen gesteld. In afwachting van de uitvoering van de toezeggingen die zijn gedaan tijdens de begrotingsdebatten en met het oog op het geplande themadebat over 'Gemeentefonds - inzicht in medebewindstaken' op 24 november 2026, hebben de commissieleden nog enkele vragen.

Geadviseerd besluit

- U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de bijgaande beantwoording, deze te ondertekenen, en mede namens de Staatssecretaris van Financiën als medefondsbeheerder naar de Eerste Kamer te verzenden.
- De beantwoording is ambtelijk afgestemd met het ministerie van Financiën en de vraag over de onderwijsachterstanden is ambtelijk met het ministerie van OCW afgestemd. De beantwoording wordt parallel voorgelegd aan de staatssecretaris van Financiën.

Kern

- De leden van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken hebben met belangstelling kennisgenomen van verschillende brieven op het gebied van de financiën van gemeenten en provincies, te weten:
  - Kamerstukken I 2025/26, 36800 B, H;
    VERSLAG VAN EEN NADER SCHRIFTELIJK OVERLEG: Brieven van 29 april 2026 en 8 juni 2026 over de nahang van het besluit Financiële verhoudingen 2001 in verband met wijzigingen van de maatstaven van de algemene uitkering van het gemeentefonds, integraal overzicht financiën gemeenten en provincies en preventief toezicht gemeenten 2026.
  - Kamerstukken I 2025/26, 36600 B, Z;
    VERSLAG VAN EEN NADER SCHRIFTELIJK OVERLEG: Brieven van 29 april 2026 en 15 juni 2026 over de uitvoering van de gewijzigde motie-Van der Goot (OPNL) c.s. over corrigeren van te lage inflatieramingen binnen het gemeentefonds.
  - Kamerstukken I 2025/26, 36600 B, AA;
    VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG: Brieven van 1 april 2026 en 22 april 2026 over de adviezen van de Vereniging Nederlandse Gemeenten

(VNG) en de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) inzake de herziening verdeling gemeentefonds per 1 januari 2027,
- Kamerstukken I 2025/26, 36800 C, C.
  Brief van 3 juli jl. over de stand van zaken van de nieuwe verdeling van het provinciefonds

- Op 15 juni 2026, hebben de woordvoerders met u gedebatteerd over de begrotingswetvoorstellen van het gemeentefonds en provinciefonds (36800 B en C), waarbij u een aantal toezeggingen heeft gedaan. De commissie is in afwachting van het vervolg op deze toezeggingen. Naar aanleiding van de hierboven genoemde brieven, in afwachting van het gestand doen van de toezeggingen uit de begrotingsdebatten en in aanloop naar het geplande themadebat over het 'Gemeentefonds – inzicht in medebewindstaken' op 24 november 2026, hebben de leden van de fracties van PRO, ChristenUnie en OPNL gezamenlijk, en de leden van de fractie van de PVV nog enkele vragen. De leden van de fractie van JA21 sluiten zich aan bij de vragen van de leden van de fractie van de PVV.
- Het betreft:
  - Vragen over het verdeelmodel;
  - Vragen naar aanleiding van het stilzetten van het ingroeipad;
  - Vragen over het monitoren of de specifieke uitkeringen die bedoeld zijn voor het tegengaan van onderwijsachterstanden ook daadwerkelijk tot beoogde effecten en resultaten leiden;
  - Vragen over het toetsen door de financieel toezichthouders op of er sprake is van structureel en reëel evenwicht (SRE);
  - Vragen over of de betreffende (privaatrechtelijke) organisaties een democratisch mandaat hebben om het overleg met het Rijk te voeren namens de provincies en gemeentes.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Motivering
In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Brief beantwoording vragen Eerste Kamer gemeentefinanciën	